

Ekoprzemiana w budownictwie

Co dziś napędza zielony trend w budownictwie? Dlaczego wszystkim zależy, aby być eko, i jak Warbud, jeden z największych generalnych wykonawców w Polsce, plasuje się w wyścigu po współczesne złote runo?

W budownictwie nabiera rozpędu zielony trend. Brzmi dobrze, ale czasem enigmatycznie. Ale jest faktem. Zmiany obserwujemy na różnych etapach cyklu życia budynków. To, czego nie widać na pierwszy rzut oka, to realny zysk. Orientacja na środowisko odgrywa coraz większą rolę w procesach przetargowych, ale też w pozyskiwaniu środków na inwestycję. Mądrze kształtując przestrzeń, wpływamy na poprawę jakości życia lokalnych społeczności oraz istniejących ekosystemów. To niezaprzeczalna korzyść, choć nie natychmiastowa. Stawiamy dziś sobie ambitne cele i zobowiązania środowiskowe. W myśl strategii Grupy VINCI, do której należymy, patrzymy na ekologię z perspektywy długoterminowego oddziaływania. Koncentrujemy się na redukcji śladu węglowego i optymalizacji zasobów – głównie za sprawą gospodarki o obiegu zamkniętym, i ochronie środowiska naturalnego, np. oszczędzając wodę i chroniąc bioróżnorodność. Dla nas to nie jedynie slogan reklamowy.

Co to oznacza w praktyce?

Przede wszystkim to, że na drodze do neutralności węglowej zobowiązujemy się obniżyć nasze emisje bezpośrednie¹ o 40% do roku 2030. Tym samym chcemy realnie wpływać na ekoprzemianę naszych klientów, dostawców, podwykonawców i wspólnie zmniejszać negatywny impact. Dzięki konkretnym działaniom łatwiej jest przewidywać nie tylko zagrożenia dla klimatu, ale też ich konsekwencje dla funkcjonowania firmy, chociażby ryzyko niedoboru materiałów czy wzrostu ich kosztów. W obliczu skoku cen energii i opłat za emisję CO₂ efektywniej można zarządzać placami budów, łatwiej jest utrzymać stabilność i konkurencyjność na rynku. Umiejętność przewidywania potrzeb klientów także na polu ekologii jest szansą na lepszą pozycję w procesach przetargowych.

¹ Według GHG Protocol. Protokół zapewniający standardy, wytyczne, narzędzia i szkolenia dla biznesu i rządu w celu pomiaru i zarządzania emisjami gazów cieplarnianych (www.ghgprotocol.org).

Z **ALICJĄ AMBROŻY**, kierownik Zespołu ds. Ochrony Środowiska Warbud SA, rozmawia **MARIUSZ KARPIŃSKI-RZEPA**, Nowoczesne Budownictwo Inżynieryjne

Czyli ambicje środowiskowe to nie jedynie czcze gadanie. Generalny wykonawca ma dziś rzeczywisty wpływ na poziom śladu węglowego, jaki pozostawia?

Ależ oczywiście. Odnawialne źródła energii są autentyczną alternatywą. Służą efektywnemu spowolnieniu zmian klimatycznych. Wydobycie węgla za jakiś czas przejdzie do historii. Ochrona klimatu już dziś zmusza nas do zmian w procesie budowlanym. I dobrze. Klienci Warbudu SA oczekują od nas nie tylko zgodności z wymaganiami ochrony środowiska, ale chęć mierzalnego zaangażowania. W roku 2021 obniżyliśmy emisję w 1. i 2. zakresie² o blisko 40% w porównaniu z rokiem 2018, przyjętym jako bazowy. Każdy kolejny rok to wyzwanie, aby utrzymać ten wynik.

Beton jako materiał strategiczny odpowiada aż za 63% wbudowanego śladu węglowego w cyklu życia budynku. W przypadku generalnych wykonawców udział emisji pochodzącej z betonu wbudowywanego w obiekty wchodzi w zakres 3³ i może sięgać nawet 90% wszystkich emisji CO₂ firmy. Szansą na obniżenie śladu

² Zgodnie ze standardem GHG Protocol emisje gazów cieplarnianych są podzielone na trzy zakresy = Scope 1, 2 i 3 (www.ghgprotocol.org).

³ Ibidem.

węglowego może być stosowanie niskoemisyjnych mieszanek, które są kluczem do dekarbonizacji budownictwa. Taki beton pod nazwą Exegy opracowała Grupa VINCI i prowadzi dalsze badania, szukając odpowiedzi na pytanie, jak dostosować go do procesów technologicznych i zróżnicowanych wymagań norm. Ale ślad węglowy ograniczać możemy na wiele sposobów, także dzięki niskoemisyjnej flocie czy zwiększaniu udziału energii z OZE w swoim mieszkaniu energetycznym.

A na czym według Pani polegają główne wyzwania? Z czym mierzy się budowlany świat, chcąc sprostać wymaganiom dyrektyw UE i raportowania środowiskowego?

Według raportu PLGBC sektor budowlany jest odpowiedzialny za ok. 38% wszystkich światowych emisji CO₂. Na obszarze, który obejmuje swoim wpływem Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR), budowlane odpowiadają za 43% emisji gazów cieplarnianych. Do roku 2050 globalne zasoby budowlane prawdopodobnie się podwoją, a to spowoduje ogromny wzrost emisji. Dekarbonizacja sektora jest wyzwaniem, ale jednocześnie najbardziej opłacalnym sposobem złagodzenia skutków zmian klimatu. Trzeba zoptymalizować zużycie energii, promować OZE, realizować projekty o większej odporności na ekstremalne zjawiska klimatyczne i te bardziej efektywne energetycznie. Niebagatelne znaczenie dla transformacji środowiskowej ma także gospodarka o obiegu zamkniętym. Warbud jako część Grupy VINCI corocznie raportuje swój poziom korzystania ze środowiska. Lada moment będziemy zobowiązani do raportowania ESG. Dlatego pracujemy nad optymalizacją procesów pozyskiwania danych niefinansowych, rozwijamy narzędzia, aby skonsolidować dotychczas rozproszone dane.

Mówimy o działaniach proceduralnych, a gdyby odnieść je do placu budowy?

Testujemy rozmaite rozwiązania, jak choćby technikę silosową, dostarczając na budowę materiały w wielkogabarytowych opakowaniach wielokrotnego użytku, redukując ilość odpadów. Ograniczyliśmy zużycie wody, stosując przepływowe mieszarki przeznaczone do zarabiania dowolnego materiału sypkiego wodą, co pozwala otrzymać mieszankę o dokładnie takiej konsystencji, jakiej potrzeba. Podczas realizacji naszych

ostatnich inwestycji, tj. Skyliner, Mennica Legacy Tower czy Fabryka Norblina, poziom odpadów oddanych do recyklingu to średnio 98%. Przykładowo, budując właśnie Fabrykę Norblina, zastosowaliśmy miejscowo beton niskoemisyjny, obniżając ślad węglowy budowy o 39%. Wdrożyliśmy system wyłączania urządzeń, gdy nie były używane, stosowaliśmy grzejniki z termostatami, zaplecze budowy stanowiły dobrze docieplone i oświetlone kontenery z dużymi oknami, co znacznie ograniczyło potrzebę używania energii elektrycznej na rzecz światła dziennego. Teren budowy wyposażyliśmy w oświetlenie energooszczędne, drogę wewnętrzną utwardziliśmy, by ograniczyć pylenie, zamontowaliśmy krany wyposażone w perlatory, redukując zużycie wody, które stale monitorowaliśmy. Prowadziliśmy racjonalną gospodarkę materiałową i tam, gdzie to możliwe, stosowaliśmy materiały w opakowaniach zwrotnych (lub bez) i produkty chemiczne niezawierające substancji niebezpiecznych. Wszystko po to, aby zmniejszyć ilość odpadów niebezpiecznych z opakowań. Pracownicy zatrudnieni na budowach cyklicznie uczestniczą w szkoleniach na temat zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń gleby, wody i powietrza, ale i ochrony zasobów naturalnych czy właściwej gospodarki odpadami. Działamy wielopoziomowo.

W XXI w. coraz więcej nowo powstających obiektów ma zieloną certyfikację. Trudno ją uzyskać?

Zrealizowaliśmy ponad 20 inwestycji z certyfikatami BREEAM i LEED na czele z AFI V. Offices w Krakowie, drugim najbardziej ekologicznym budynkiem biurowym na świecie, który uzyskał poziom *outstanding* w fazie realizacji inwestycji i przekazania budynku do użytkowania (98,87%). To złożony, czasochłonny i wymagający proces, związany z projektem i specyfikacją danej inwestycji, jej lokalizacją, a także doбором odpowiednich materiałów i rozwiązań. Wielokryterialna metoda oceny jakości budynku potwierdza cele środowiskowe przyjęte na etapie projektowym. Finalnie świadczy o wysokiej świadomości ekologicznej i zastosowaniu najwyższych standardów w obiekcie.

Realizacje nie tylko tych certyfikowanych inwestycji coraz częściej determinuje wysoki rygor środowiskowy. Zwłaszcza gdy leżą na obszarach cennych przyrodniczo, jak w przypadku budowy mostu przez Wartę w Kostrzynie nad Odrą, gdzie uwarunkowania środowiskowe związane z ochroną ptaków i ichtiofauny w wysokim stopniu warunkują sposób prowadzenia prac i harmonogram budowy. W obrębie placu budowy znaj-

Mennica Legacy Tower, fot. Warbud SA

Fabryka Norblina, fot. Warbud SA

duje się bowiem wyspa Somera należąca do Parku Narodowego Ujście Warty, założonego m.in. dla ochrony unikatowych terenów podmokłych, rozległych łąk i pastwisk. To jedna z największych w Polsce ostoi ptaków wodnych i błotnych. W ramach działań kompensacyjnych m.in. umocnimy dno i linię brzegową tej wyspy oraz ustawimy budki lęgowe dla ptactwa. Na każdą z inwestycji patrzymy przez pryzmat doświadczenia i wrażliwości środowiskowej, często wykraczając poza podstawowy zakres wymagań inwestycyjnych.

A jak na inicjatywy proekologiczne patrzą się pracownicy Warbudu? Mają świadomość swojego wpływu na sytuację klimatyczną?

Oczywiście! I dostrzegają, jak bardzo codzienne decyzje czy nawyki, nie tylko

w miejscu pracy, oddziałują na środowisko. Celebруем co roku wrześniowy Tydzień Środowiska, organizując stacje napraw rowerów przy budowach, warsztaty z ekologicznej jazdy, warsztaty pszczelarskie w naszej pasiece czy znajomości zasad zero waste. Rozdajemy nasiona łąki kwietnej, szkolimy się z budownictwa pasywnego. Powiększamy aleję klonów w Porcie Czerniakowskim, wieszamy budki lęgowe w miastach. Do globalnego konkursu *VINCI Environmental Awards* zgłosiliśmy własne inicjatywy środowiskowe. Pula wszystkich pomysłów jest dziś dla nas doskonałym źródłem inspiracji wdrożeniowych. To jeden ze strategicznych elementów naszej polityki środowiskowej.

Dziękuję za rozmowę.

Czytaj więcej